

Μάθημα 6^ο ΕΒ. Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις I Μπαρμπάτσας 4/4/2019

Πρόταση: Έστω Ω χωρίο του $\mathbb{R}^m$ (ανοικτό, συνεκτικό) και $M > 0$

Το σύνολο $A = \{u \text{ αρμονικές στο } \Omega, |u| \leq M\}$

είναι συμπαχές ως προς την τοπολογία της τοπικά ομοιομορφής σύγκλισης στο Ω

Απόδειξη:

Έστω $(u_k) \subset A$. Έστω $K \subset \subset \Omega$. Έστω $r = \text{dist}(K, \partial\Omega) > 0$

Έστω $x \in K$. Τότε

$$|\nabla u_k(x)| \leq \frac{C}{r^{m+1}} \int_{B(x,r)} |u_k(y)| dy \leq \frac{C}{r^{m+1}} M \cdot \alpha_m \cdot r^m \leq \frac{C_m M}{r}$$

Άρα έχουμε $|u_k| \leq M$, στο K

$$|\nabla u_k| \leq \frac{C_m M}{r}, \text{ στο } K$$

Άρα από Arzela-Ascoli υπάρχει υπακολουθία της (u_k) (και θεωρούμε ότι είναι η ίδια η (u_k)) η οποία συγκλίνει ομοιομορφα στο K .

Θεωρούμε ακολουθία συνόλων $K_n \subset \subset \Omega$ τ.ω:

(i) $K_{n+1} \supset K_n$

(ii) $\bigcup_n K_n = \Omega$

Υπάρχει υπακολουθία $(u_{i,k})_k$ της (u_n) η οποία συγκλίνει ομοιομορφα στο K_1

$u_{i,k} \rightarrow g_1$ ομ. στο K_1

Η $(u_{i,k})$ έχει υπακολουθία $(u_{2,k})$ η οποία συγκλίνει ομοιομορφα στο K_2

$u_{2,k} \rightarrow g_2$ ομ. στο K_2 .

Προφανώς $g_1 = g_2$ στο K_1

κ.ο.κ. Έχουμε για κάθε $j \in \mathbb{N}$ ακολουθία $(u_{j,n})_n$,

υπακολουθία της $(u_{j-1,n})_n$ τ.ω $u_{j,n} \rightarrow g_j$ ομ. στο K_j

ισχύει $g_j = g_{j-1}$ στο K_{j-1}

Ορίζεται μια συνάρτηση g στο Ω από τη σχέση $g|_{K_j} = g_j$

Θέτουμε $v_n = u_{n,k}$

Τότε $v_n \rightarrow g$ τοπικά ομοιομορφα

Υφαρμονικές Συναρτήσεις

Ορισμός: Μια συνάρτηση $u \in C(\Omega)$ λέγεται υφαρμονική

αν $\forall B(x,r) \subset\subset \Omega$

$$u(x) \leq \int_{\partial B(x,r)} u(y) dy, \quad u(x) \leq \int_{\partial B(x,r)} u(y) dS(y)$$

Παρατηρήσεις: (1) Αν $u \in C^2(\Omega)$ τότε u υφαρμονική $\Leftrightarrow \Delta u \geq 0$ στο Ω

(2) Η ασθενής και ισχυρή αρχή μεγίστου ισχύει για υφαρμονικές συναρτήσεις

Ορισμός: Η $u \in C(\Omega)$ λέγεται τοπικά υφαρμονική αν $\forall x \in \Omega \exists r_0 > 0$

ώστε για $0 < r < r_0$

$$u(x) \leq \int_{\partial B(x,r)} u(y) dS(y)$$

Πρόταση: Η αρχή μεγίστου ισχύει για τοπικά υφαρμονικές συναρτήσεις

Πρόταση: Αν οι u_1, u_2 είναι υφαρμονικές τότε και η

$u = \max\{u_1, u_2\}$ είναι υφαρμονική

Απόδειξη:

$$\text{Έστω } B(x,r) \subset\subset \Omega, \text{ τότε } u_1(x) \leq \int_{\partial B(x,r)} u_1(y) dS(y) \leq \int_{\partial B(x,r)} u(y) dS(y)$$
$$u_2(x) \leq \int_{\partial B(x,r)} u_2(y) dS(y) \leq \int_{\partial B(x,r)} u(y) dS(y)$$

$$\text{Άρα } u(x) \leq \int_{\partial B(x,r)} u(y) dS(y)$$

Συμβολισμός: Έστω $u \in C(\Omega)$ και $B(z,p) \subset\subset \Omega$

Συμβολίζουμε με $u_{z,p}$ τη μοναδική συνάρτηση που είναι συνεχής στο Ω και

$$\begin{cases} u_{z,p} = u & \text{στο } \Omega \setminus B(z,p) \\ \Delta u_{z,p} = 0 & \text{στο } B(z,p) \end{cases}$$

(2)

ΕΒ. Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις I Μπαρμπατάς 4/4/2019

Λήμμα: Αν η u είναι τοπικά υφάρμονική τότε $u \in \mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}$ στο Ω

Απόδειξη:

Η $u - \mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}$ είναι τοπικά υφάρμονική στο $\mathcal{B}(\mathbb{Z},p)$

Είναι ίση με 0 στο $\partial \mathcal{B}(\mathbb{Z},p)$

Από αρχή μέγιστου έπεται ότι $u - \mathcal{U}_{\mathbb{Z},p} \leq 0$ στο $\mathcal{B}(\mathbb{Z},p)$

Άρα $u \leq \mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}$ στο Ω

Πρόταση: Αν η u είναι τοπικά υφάρμονική τότε είναι υφάρμονική

Απόδειξη:

Έστω $\mathcal{B}(x,r) \subset \subset \Omega$ Τότε $u(x) \leq u_{x,r}(x) = \int_{\partial \mathcal{B}(x,r)} u_{\mathbb{Z},p}(y) dS(y) = \int_{\partial \mathcal{B}(x,r)} u(y) dS(y)$
 Άρα u υφάρμονική

Λήμμα: Αν η u είναι υφάρμονική τότε και η $\mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}$ είναι υφάρμονική

Απόδειξη:

Πρέπει να δείξουμε ότι $\forall x \in \Omega$ και $r > 0$ αρκετά μικρό έχουμε

$$\mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}(x) \leq \int_{\partial \mathcal{B}(x,r)} \mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}(y) dS(y)$$

Αυτό είναι άμεσο αν $x \in \Omega \setminus \overline{\mathcal{B}(\mathbb{Z},p)}$ ή $x \in \mathcal{B}(\mathbb{Z},p)$

Έστω $x \in \partial \mathcal{B}(\mathbb{Z},p)$, τότε

$$\mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}(x) = u(x) \leq \int_{\partial \mathcal{B}(x,r)} u(y) dS(y) \leq \int_{\partial \mathcal{B}(x,r)} \mathcal{U}_{\mathbb{Z},p}(y) dS(y)$$

Το πρόβλημα του Dirichlet - Η μέθοδος του Perron

$\Omega \subset \mathbb{R}^m$ χωρίο (ανοικτό, συνεκτικό)

$$\begin{cases} \Delta u = 0 & , \text{ στο } \Omega \\ u = g & , \text{ στο } \partial \Omega \end{cases}$$

όπου $g \in C(\partial \Omega)$. Ζητάμε λύση $u \in C^2(\Omega) \cap C(\bar{\Omega})$

Ιδέα της μεθόδου

$A = \{u \in C(\bar{\Omega}), u \text{ υφάρμονική}, u \leq g \text{ στο } \partial \Omega\}$

Έστω ότι έχουμε μια λύση w του προβλήματος Dirichlet. Τότε $w \in A$

Έστω $u \in A$, τότε η $u-w$ είναι υφάρμονική και $u-w|_{\partial \Omega} \leq g-g=0$

Άρα από αρχή μεγίστου $u \leq w$ στο $\bar{Q}$

$$\text{Άρα } w(x) = \sup_{u \in A} u(x)$$

Από την συνέχεια της g υπάρχουν $m, M \in \mathbb{R}$ τ.ω $m \leq g(x) \leq M, \forall x \in \bar{Q}$
ορίζουμε $A = \{u \in C(\bar{Q}), u \text{ νευαρμονική } u \leq g \text{ στο } \partial Q\}$

Τότε $A \neq \emptyset$ αφού η σταθερή συνάρτηση $u(x) = m$ ανήκει στο A
Επίσης από την αρχή μεγίστου έχουμε $u(x) \leq M, \text{ στο } \bar{Q} \forall u \in A$

Θέτουμε

$$w(x) = \sup_{u \in A} u(x), \quad x \in \bar{Q}$$

Άσκηση 7: Έστω $\bar{Q}$ φραγμένο και $Q^* = \mathbb{R}^n \setminus \bar{Q}$

$$(*) \begin{cases} \Delta u = 1, & \text{στο } Q^* \\ u = g, & \text{στο } \partial Q^* \end{cases}$$

Δείξτε ότι έχει το πολύ μια λύση u τέτοια ώστε

$$\lim_{|x| \rightarrow +\infty} u(x) = 0$$

Λύση

Έστω u_1, u_2 λύσεις του $(*)$ Έστω $v = u_2 - u_1$ τότε

$$\begin{cases} \Delta v = 0, & \text{στο } Q^* \\ v = 0 & \text{στο } \partial Q^* \\ \lim_{|x| \rightarrow \infty} v(x) = 0 \end{cases}$$

Έστω $x \in Q^*$ Έστω $r > 0$ τ.ω $\bar{Q} \cup \{x\} \subset \bar{B}(r)$ Εφαρμόζουμε αρχή μεγίστου στο $B(r) \setminus \bar{Q}$ και παίρνουμε $Q^* \cap B(r)$

$$v(x) \leq \max_{\partial(B(r) \cap Q^*)} v = \max \left\{ \max_{\partial B(r)} v, \max_{\partial Q^*} v \right\} =$$

$$= \max \left\{ 0, \max_{\partial B(r)} v \right\} < \varepsilon \text{ για } r \text{ αρκετά μεγάλο.}$$

Αφού ε τυχόν $v(x) \leq 0$ Παρόμοια παίρνουμε $v(x) \geq 0$

$$\text{Άρα } v = 0.$$